

UCHWAŁA NR XXVII/255/2021
RADY POWIATU KARTUSKIEGO

z dnia 29 stycznia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc na lata 2021-2023.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920), w związku z art. 19 pkt 1 i pkt 16 oraz art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 i 2369) oraz art. 6 ust. 3 pkt 2 oraz ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 i 956);

Rada Powiatu Kartuskiego
na wniosek Zarządu Powiatu Kartuskiego
uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc na lata 2021-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kartuskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

/-/Mieczysław Woźniak

UZASADNIENIE

projektu uchwały Rady Powiatu Kartuskiego w sprawie przyjęcia Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc na lata 2021-2023.

Art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy stanowi, że do zadań powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Art. 112 ust. 13 ustawy o pomocy społecznej wskazuje, że rada powiatu na podstawie wykazu potrzeb opracowuje i wdraża lokalne programy pomocy społecznej.

Art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy, których celem jest integracja osób i rodzin grup szczególnego ryzyka. Natomiast art. 19 pkt 16 cytowanej ustawy o pomocy społecznej wskazuje konieczność podejmowania działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb i realizację programów osłonowych.

Realizując założenia wskazane w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach opracowało Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc na lata 2021-2023.

Program jest rozszerzeniem oferty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie i jest ważnym elementem systemu, którego celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osób krzywdzonych. Cel podstawowy ukierunkowany jest na rozpoznanie oraz zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Założenia Programu to: rozwój samoświadomości, nabycie umiejętności budowania celów życiowych, rozwój umiejętności interpersonalnych, emocjonalnych, rozwój zachowań prospołecznych, działania przeciwstawiające się agresji oraz innym zagrożeniom.

Adresatami niniejszego programu będą w głównej mierze absolwenci programu korekcyjno-edukacyjnego, osoby stosujące przemoc, które wyrażają godowość do osobistej pracy psychologiczno-terapeutycznej w obszarze zmiany postaw i zachowań w relacjach z bliskimi oraz osoby, które przeszły innego rodzaju oddziaływania wsparciowe, psychologiczne, terapię uzależnień oraz rodzice niewydolni wychowawczo.

Opracował:

Grzegorz Mikiciuk
Dyrektor PCPR w Kartuzach

Załącznik
do uchwały nr XXVII/255/2021
Rady Powiatu Kartuskiego
z dnia 29 stycznia 2021 r.

**POWIATOWY
PROGRAM PSYCHOLOGICZNO – TERAPEUTYCZNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE
na lata 2021-2023**

KARTUZY 2021

I. Uzasadnienie programu:

Pojęcie przemocy w rodzinie zostało zdefiniowane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa i dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.

Ustalanie rozmiarów i rodzajów doświadczanej przemocy w relacjach partnerskich należy do jednych z najtrudniejszych zagadnień badań wiktymizacyjnych, ponieważ dotyczy ono prywatnej i intymnej sfery życia. Ujawniona przemoc w rodzinie jest tylko wycinkiem rzeczywistości. Faktyczne rozmiary przemocy w rodzinie są nieznane, gdyż oficjalne statystyki obejmują przypadki potwierdzone jako przestępstwa przez organy ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości. Przyczyny ukrytej przemocy są bardzo różnorodne, zależą od wielu czynników, w tym kulturowych. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które występuje we wszystkich kulturach i dotyka osób różnych sfer społecznych, niezależnie od wykształcenia, wyznania czy zamożności. Statystycznie większość osób, które doświadczają przemocy w rodzinie stanowią kobiety, małe dzieci, osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Wpływ na stosowanie przemocy ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia, jak również uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych. Używki osłabiają kontrolę nad zachowaniem ale nie zwalnia to z odpowiedzialności za swoje czyny.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie obejmuje działania skierowane zarówno do osób doświadczających przemocy, jak i do osób stosujących przemoc. Skuteczność działań podejmowanych wobec rodzinie, w której istnieje zjawisko przemocy zależy głównie od wieloaspektowości udzielanej pomocy, która powinna być kompleksowa i skoordynowana. Działalność ta powinna być ukierunkowana na zdiagnozowanie przyczyn i zniwelowanie skutków występowania przemocy. Dlatego bardzo ważne jest podejmowanie działań na rzecz osób krzywdzonych i krzywdzących. Jedną z form działań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest rozwój oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie tj. program korekcyjno-edukacyjny, który ma doprowadzić do zaprzestania przemocy w rodzinie. Realizowany od wielu lat program stał się skuteczną formą korygowania postaw i zachowań osób stosujących przemoc.

Analizując poprzednie lata prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc można stwierdzić, że ten system przeciwdziałania przemocy, zmierza

do ograniczenia skali zjawiska przemocy i stwarza realne szanse na poprawę kondycji rodzin z powiatu kartuskiego. Opierając się na danych statystycznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach można powiedzieć, że osiągnięcie celów, jakie miały być zrealizowane podczas zajęć grupowych było możliwe dzięki skutecznej koordynacji wszystkich działań związanych z realizacją programu w całości.

Niemniej występuje duża potrzeba kontynuacji wsparcia dla osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc po zakończeniu udziału w zajęciach ale nie tylko dla tych osób.

Realizatorzy Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc „Można Inaczej” w powiecie kartuskim zaobserwowali potrzebę dalszego rozwoju. Należy podkreślić, że sami uczestnicy deklarują taką potrzebę. Preferowaną formą kontynuacji wsparcia i działaniem nastawionym na rozwój osobisty absolwentów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jak również wobec osób stosujących przemoc, które wyrażają godowość do osobistej pracy psychologiczno-terapeutycznej w obszarze zmiany postaw i zachowań w relacjach z bliskimi oraz wobec osób, które przeszły innego rodzaju oddziaływania wsparciowe, psychologiczne, terapię uzależnień, które warto realizować jest Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Należy podkreślić, że sama edukacja dotycząca mechanizmów przemocy, czy korekta zachowań agresywnych, która zazwyczaj stopuje przemoc bywa dla osób z większą samoświadomością niewystarczająca. Niejednokrotnie też zaniechanie zachowań przemocowych i zastąpienie ich zachowaniami społecznie akceptowanymi, stwarza także zupełnie nową przestrzeń rozwojową i otwiera nową rzeczywistość. Każda tak rozumiana nowa rzeczywistość wymaga głębszej refleksji i temu ma służyć trening psychologiczno-terapeutyczny.

Realizując założenia wskazane w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach opracowało Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc na lata 2021-2023, zwany dalej programem.

Program jest rozszerzeniem oferty oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie i jest ważnym elementem systemu, którego celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osób krzywdzonych.

Podstawa Prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 i 956),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369),
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259).

II. CELE PROGRAMU:

Niniejszy program opracowany został na podstawie wytycznych do tworzenia modelowych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, tj. do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Podstawowym celem działań programowych jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie.

Cel podstawowy ukierunkowany jest na rozpoznanie oraz zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie.

1. Założenia Programu to:

- 1) rozwój samoświadomości,
- 2) nabycie umiejętności budowania celów życiowych,
- 3) rozwój umiejętności interpersonalnych, emocjonalnych
- 4) rozwój zachowań prospołecznych,
- 5) działania przeciwstawiające się agresji oraz innym zagrożeniom.

IV. Nabór i selekcja uczestników programu

Adresatami niniejszego programu będą w głównej mierze absolwenci programu korekcyjno-edukacyjnego, osoby stosujące przemoc, które wyrażają gotowość do osobistej pracy psychologiczno-terapeutycznej w obszarze zmiany postaw i zachowań w relacjach z bliskimi oraz osoby, które przeszły innego rodzaju oddziaływania wsparciowe, psychologiczne, terapię uzależnień. Odbiorcami programu mogą być również rodzice niewydolni wychowawczo. Program ma charakter sesji indywidualnych i grupowych. Nabór będzie poprzedzony spotkaniami

indywidualnymi o charakterze informacyjnym oraz diagnozującym. Będą one miały charakter wsparcia podjętych podczas zajęć decyzji dotyczących rozwoju osobistego, a także będą swego rodzaju ewaluacją spotkania. Program swoim zasięgiem obejmuje w pierwszej kolejności osoby z terenu powiatu kartuskiego.

V. Warunki uczestnictwa w programie

1. Udział beneficjentów w programie będzie poprzedzony diagnozą psychologiczną oraz motywowaniem do podjęcia udziału w programie, która umożliwi zakwalifikowanie do grupy. Diagnoza uwzględnia rozpoznanie indywidualnej sytuacji i obejmuje:

- 1) rzeczywiste okoliczności skierowania do programu,
- 2) określenie czy uczestnik aktualnie stosuje przemoc,
- 3) aktualną sytuację rodzinną i zawodową,
- 4) funkcjonowanie w społeczeństwie i rodzinie (aktualne i w przeszłości),
- 5) diagnozę osobowości oraz stanu psychicznego,
- 6) doświadczenie związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków,
- 7) historię pomocy medycznej i psychoterapeutycznej w zakresie zaburzeń psychicznych,
- 8) kontakty z wymiarem sprawiedliwości,

2. Nabór uczestników do programu i ustalenie reguł uczestnictwa w programie następuje przez podpisanie zgody - kontraktu podczas indywidualnych konsultacji.

3. Każdy uczestnik programu zobowiązany jest do podpisywania list obecności.

4. Sytuacja rodzinna i zachowania uczestników programu będą monitorowane.

5. Podstawową regułą uczestnictwa w programie jest dobrowolność.

VI. Metody i formy pracy:

1) ćwiczenia interaktywne – ćwiczenia mające na celu dostarczenie refleksji dotyczących własnej osoby;

2) symulacje – działania ułatwiające doświadczenie i przeżycie w bezpiecznych warunkach planowanych, życiowych sytuacji;

3) praca indywidualna – doświadczenie i korzystanie z własnych zasobów przy budowaniu własnych celów życiowych;

4) praca w podgrupach – to rozwijanie umiejętności interpersonalnych;

5) dyskusja moderowana – prócz rozwijania umiejętności interpersonalnych to również ćwiczenie umiejętności wygłaszania własnego zdania i przyjmowania informacji zwrotnej.

VII. Kryteria ukończenia:

Zakończenie programu uznaje się ukończenie całości – czyli spotkań weryfikacyjnych przed treningiem, samego treningu grupowego oraz sesji indywidualnych

VIII. Realizacja programu:

1. Realizator programu

Realizatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach przy współpracy zatrudnionych specjalistów posiadających uprawnienia do pracy z osobami stosującymi przemoc.

2. Partnerzy programu

Założenia programowe w skutecznym osiągnięciu założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z wieloma instytucjami i organizacjami, którymi są:

- 1) gminne ośrodki pomocy społecznej,
- 2) Sąd Rejonowy w Kartuzach,
- 3) kuratorzy zawodowi,
- 4) Prokuratura Rejonowa w Kartuzach,
- 5) policja,
- 6) organizacje pozarządowe,
- 7) zespoły interdyscyplinarne,
- 8) rodziny uczestników programu.

3. Czas i miejsce realizacji programu

Program realizowany będzie w oparciu o zasoby lokalowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach przy ul. Mściwoja II 20.

Czas realizacji programu obejmuje okres od 2021 do 2023 roku w 3 edycjach.

Jedna edycja programu obejmuje prace z grupą obejmującą nie więcej niż 12 osób. Zajęcia odbywać się będą w systemie otwartym.

Zajęcia odbywać się będą, w łącznej ilości 60 godzin w okresie danego roku. Udział uczestników w programie jest bezpłatny.

VII. Źródła finansowania programu

Opracowanie i realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań administracji rządowej, zleconych powiatowi. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. Planowanie wydatków następuje

na poziomie powiatu corocznie a realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazywanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Celem monitoringu jest ocena postępu zaplanowanych założeń, działań i rezultatów programu.

Monitorowanie programu ma dostarczyć odpowiedzi na pytania:

- 1) czy podejmowane działania prowadzą do celu?
- 2) czy program wymaga przeformułowania działań?
- 3) czy adresaci programu zachowują się zgodnie z oczekiwaniami?
- 4) czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców (rodziny osób stosujących przemoc).

Sesja XXVII

Raport z głosowania – projekt uchwały nr 10 w sprawie przyjęcia Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc na lata 2021-2023

Lp.	Nazwisko i imię	za	przeciw	wstrzymujący	uwagi
1.	Borzestowska Ewa	x			
2.	Bystron Andrzej	x			
3.	Czerwiński Leon	x			
4.	Dudek Stanisław	x			
5.	Fikus Piotr	x			
6.	Formela Iwona	x			
7.	Gross Bartłomiej	x			
8.	Grucza Ewa	x			
9.	Grzegorzewski Jerzy	x			
10.	Kowalewski Paweł	x			
11.	Kwizdiński Edmund	x			
12.	Kwiecień Janina	x			
13.	Lehman Mirosława	x			
14.	Leyk Andrzej				
15.	Łapa Bogdan	x			
16.	Miąskowski Jacek	x			
17.	Peek Ryszard	x			
18.	Potrac Andrzej	x			
19.	Pryczkowski Eugeniusz	x			
20.	Ropel Jerzy	x			
21.	Smentoch Stanisław	x			
22.	Szutenberg Mirosław	x			
23.	Woźniak Mieczysław	x			
24.	Zengerski Piotr	x			
25.	Żeromski Mirosław	x			